

DAACIA

2 Lei

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. N. ILIEȘIU

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefoane:
Redacția și administrația 12-68
Tipografia 14-69

Valorificarea grâului

Suntem o țară agricolă. Cel puțin așa se zice. S'a întâmplat însă, de multe ori, că, pentru a acoperi necesitățile interne, am importat grâu. S'au invocat fel de fel de scuze. Agricultură, ori cât de rațională ar fi, trebuie să țină cont nu numai de piața financiară, atât de capricioasă, cât și de elementele naturii. O ploaie venită la timp, e mai prielnică decât toate calculele cu substrat comercial.

Așa ne-o spun economiștii noștri.

Un lucru îl știe toată lumea. Dacă românul nu s'ar mulțumi cu mămăliga lui de toate zilele, producția de grâu abia ar putea acoperi necesitățile interne.

Dacă avem disponibilități de grâu, destinate exportului, explicația trebuie căutată în faptul că, și azi, peste 60 la sută din populația rurală se hrănește cu cucuruz.

Indiferent cum, dar avem o cantitate de grâu ce ia drumul străinătății.

Sistemul primelor, aplicate de toate țările de pe glob, îngreuiază peste măsură vânzarea, și atunci, an de an se pune problema valorificării grâului.

O normă în materie de valorificare nu poate impune decât statul. La noi, ca și în altă parte, statul încurajează vânzarea prin sistemul primelor, făcând apel, în cele mai dese cazuri, la unitățile cooperatiste pentru cumpărare și desfacere.

Anul acesta, asupra valorificării grâului din Ținutul Timiș, a obținut, un fel de exclusivitate, Federația de export import din București.

Faptul acesta a produs o adâncă nemulțumire printre cooperatorii din regiune, fapt, ce i-a determinat să se întrunească la Camera de comerț din Timișoara și să ceară forurilor în drept o revenire dela această dispoziție pentru motivul că, menționata instituție, în alți ani, beneficiind de aceleași favoruri, nu și-a făcut pe deplin datoria față de agricultorii bănățeni.

Nimeni nu ne-ar putea suspicioza că nu arătăm solitudinea cuvenită cooperativelor din Ținutul Timiș.

Ne întrebăm însă, că în cazul când mandatul de valorificare a grâului ar reveni Federației din Timișoara, cine își va asuma răspunderea pentru milioanele grele ce le-ar vărsa statul, când știut este, că Federația e complet desorganizată, și ce garanții financiare prezintă această instituție ca să avem certitudinea, că nu se vor repeta afacerile altor cooperative, terminate mai totdeauna pe la parchet.

Noi privim problema valorificării grâului, principial, și tocmai de aceea nu vedem o soluționare conformă cu interesele agricultorilor din Ținut, pentru că ne lipsesc organizațiile economice necesare.

Romulus P. Roșu

Alegeri generale în Anglia

Alegerile au fost fixate pentru data de 25 Octombrie?

LONDRA, 26. (RADOR) „DAILY SKETH ANUNȚA CA GUVERNUL BRITANIC SPERAND CA MAI ÎNAINTE DE TOAMNA SA SE AJUNGA LA O REGLEMENTARE FAVORABIL-

LA A SITUAȚIEI INTERNAȚIONALE A FIXAT PENTRU DATA DE 25 OCTOMBRIE A. C. ALEGERI GENERALE ÎN ANGLIA.

CERCURILE BINE INFORMATE

ARATA ÎNSA CA DATA ALEGERILOR N'A FOST ÎNCA FIXATA. PENTRU ORICE EVENTUALITATE ALEGERILE S'AR PUTEA ȚINE TOTUȘI LA 25 OCTOMBRIE 1939.

O precizare importantă a dlui Chamberlain:

Politica Angliei în China nu va suferi nici o schimbare

Presă germană acuză Marea Britanie că ar juca la Tokio un rol dubios

Erorile continue ale diplomației engleze

Tokio, 26 (Rador). — Agenția „Domei” transmite:

Primind pe reprezentanții presei Sir Robert Craigie, ambasadorul Angliei, a declarat că acordul prealabil publicat luni, se aplică la chestiunea Tientsin, oraș actualmente în mâinile trupelor japoneze. Acest acord — a adăugat sir Craigie — nu mărturisește vre-o schimbare a politicii britanice în China. Aceasta politică nu a consistat niciodată din a împiedica operațiile militare japoneze și din a compromite securitatea ocupației.

Conversațiile dela Tokio continuă în mod favorabil, așa cum toată lumea se așteaptă.

Ambasadorul Angliei de încheiere a declarat, că dacă acordul de principiu este valabil pentru toate părțile Chinei ocupate, responsabilitatea nici unei altei puteri străine nu este totuși pusă în cauză.

POLITICA ANGLIEI FAȚA DE CHINA NU VA FI MODIFICATA

Tokio, 26 (Rador). — Cercurile britanice din Tokio, afirmă că acordul dintre dl. Arita și Craigie, nu modifică deloc politica Marelui Britannie, față de marele alul Chiang Kai Shek. Comentariile care vorbesc de o capitulare sau înapoi din partea Angliei, sunt arătate de cercurile britanice ca fiind instrumente de propagandă.

O DECLARAȚIE A D-LUI CHAMBERLAIN ÎN CAMERA COMUNE-LOR

Londra, 26 (Rador). — În ședința de ieri a Camerei d. Chamberlain a făcut următoarea declarație: „Politica Marelui Britannie în China, nu va suferi nici o schimbare”. Primul ministru a comu-

cat apoi deputaților termenul acordului anglo-japonez.

Dl. Artur Henderson a întrebat pe Primministru, dacă concesiile făcute nu constituiesc de fapt o recunoaștere a suveranității japoneze asupra regiunilor din China aflate în prezent sub controlul forțelor japoneze.

Dl. Chamberlain a răspuns negativ.

CONDIȚII CERUTE DE JAPONEZI

Tokio, 26 (Rador). — Agenția Domei transmite:

Marea Britanie va trebui să coopere-

ze cu noul regim central ce va fi instituit în China. Să recheme pe ambasadorul său Sir Archibald Clark, să admită reorganizarea concesiunilor internaționale dela Shanghai și să limiteze influența sa în regiunea Birmaniei.

Londra, 26. (Rador). — Comitetul Asociației pentru China publică un protest împotriva acordului din Tokio, pe care-l consideră ca o părăsire a Chinei și ca incompatibil, cu prevederea pactului celor nouă puteri ca și cu rezoluția Soc. Națiunilor, cu privire la războiul chino-japonez.

Comentariile presei germane

Berlin, 26. (Rador). — Ziarele germane comentează cu un deosebit interes, declarațiile făcute în Camera Comunelor de dl. Chamberlain, cu privire la acordul anglo-japonez.

„Berliner Börsenzeitung” scrie că Anglia joacă la Tokio un rol dubios. Nu au trecut nici 24 de ore dela încheierea acordului și Anglia a și început să golească convenția de orice conținut, ceea ce constituie o raritate în diplomația internațională. Ziarul adaugă că e puțin probabil ca Anglia să reușească să se sustragă dela angajamentele acordului dela Tokio, deoarece japonezii nu sunt numai hotărâți ci dispun și de mijloacele necesare spre a impune respectarea tuturor consecințelor practice care decurg din acord. Anglia s'a lăudat întotdeauna de a fi garanta „TRATATELOR SACRE”, dar numai în măsura în care

ele corespund ambițiilor britanice. În schimb Anglia crede că are privilegiul divin să renege orice tratat înainte ca cerneala să se fi uscat, dacă astfel o cer interesele ei.

„Völkischer Beobachter” scrie că fiecare cuvânt al declarației d-lui Chamberlain a demonstrat cât de penibil îi este guvernului englez să mărturisească această nouă pierdere de prestigiu. Dl. Chamberlain încearcă cu disperare să micșoreze în fața opiniei publice engleze însemnătatea negocierilor dela Tokio, dacă el înțelege că declarația anglo-japoneză nu constituie nici o modificare a politicii britanice în China. Aceasta nu este decât o încercare tipică engleză de a ascunde realitatea. Anglia a pariat pe un cal greșit și erorile continuei par a deveni o parte integrantă din politica externă britanică.

Arhitectura în estetica urbanistică

Respect pentru stilurile istorice — căutarea unui stil pentru ritmul nou

Exigențele economice și sociale au apăsător cu toată greutatea lor, asupra problemelor de arhitectură și a trebuit să se procedeze rapid și rațional. În adevăr perioada dela 1919 și până astăzi este peste tot cea mai fecundă în inițiative de acest gen și Timișoara poate mai mult ca oricare oraș din țară a construit cu un avânt nestăvilat. Fie că a fost favorizată edificarea, de starea economică, de existența terenurilor virane și împărțite printr'un plan de sistematizare, arhitectura nouă și-a putut satisface toate pretențiile.

Cu toată lipsa constatată a arhitecților, capabili și de puțină creație, găsim o serie de clădiri realizate cu destul gust. Evident că spațiul ce li s'a dat a contribuit mult la reușita estetică a construcțiilor și datorită acestui fapt, avem cartiere de vile aspectuoase, cu aer, cu lumină și confort. Atât formele cât și dimensiunile acceptate de arhitectura nouă, sunt determinate de materialul cu care lucrează. Pe de altă parte pretențiunile de igienă și confort impun deasemeni o simplificare a masselor, o nouă conformație și dispoziție o blocului, iar dacă nu s'a atins o mulțumitoare rezolvare estetică, este din cauza că arhitectura nouă n'a ajuns încă la o sinteză de stil.

Soarta edificiilor vechi.

Amintirăm mai sus că în Timișoara nu se pune problema spațiului și a lipsei de teren. Dar cu atât mai vădită acțiunea de dărâmare ori transformare, a clădirilor și cartierelor mai vechi, nu-și găsește explicație. Desigur nu e vorba aici de toate cartierele și mai ales de părțile lor periferice. Dar rămâne de spus ceva cu privire la aspectul și importanța câtorva clădiri din Cetate.

Configurația Timișoarei cu toate caracteristicile orașului de șes, nu prezintă nici o importanță mai deosebită din punct de vedere al aspectului, n'are aproape nici un fel de atracție turistică. Singură „Cetatea” cu câteva rămășițe istorice și cu aspectul care a putut să și-l mai păstreze până acum, constituie cea mai interesantă parte a Timișorii. Judecat din orice punct de vedere, centrul acestui cartier, cu puținele comori ce la mai are, se cere păstrat așa cum este. Orice transformare ar contribui nu numai la suprimarea clădirii respective, ca stil și ca importanță istorică, dar ar distruge părticică cu părticică unicul punct atractiv al Timișorii.

Ar fi o măsură neucigată să se încearcă, spre exemplu, transformarea palatului prefecturii, o clădire în stil Baroc din 1754, fără corespondent în Timișoara, și ne îngăduim a spune, încă cu destul confort în interior. Această clădire nu e întrecută ca vechime (abstrăgând urmele turcești și cele medievale) decât de catedrala Dom (1734-73), Primăria (1734 pe locul unei băi turcești) și mai sunt atâtea clădiri vechi pe cari nu le putem înșira aci.

Epoca de după 1850 iarăși ne lasă câteva edificii importante. E de ajuns să amintim Banca Italiană Română în stil „Renastere” a cărei calități estetice ne impun respect. Deasemeni Casa Mocioni, palatul Diviziei, Casinoul, Teatrul Comunal a cărui fațadă stil renastere a fost în chip nefericit transformată, cea ce nu s'a întâmpat cu palatul Băncii Italo-Română recent renovat.

Păstrarea acestui cartier așa cum este nu aduce nici o piedecă în planul de sistematizare. Este așa de mică această insulă istorică ce ar urma să fie păstra-

tă, încât nu stânjenește nici măcar problema circulației, mai ales că legătura de circulație între cartiere din capul locului a fost dirijată în afară de centrul Cetății.

Clădirile publice.

În privința clădirilor publice, dacă cele actuale adăpostesc vr'o instituție, e cu atât mai ușor să li se păstreze stilul și valoarea, mai ales că soliditatea acestor edificii îngăduie toate transformările interioare privitor la igienă și confort.

Nouile clădiri publice ar fi de dorit să fie ridicate chiar în cartiere noi, unde pe lângă că li se poate da spațiu suficient, contribuie fără îndoială la dezvoltarea cartierului prin importanța ce o dă și prin circulația care se va produce. Pentru că nu înțelegem din ce anume motive edificiile publice să fie grupate în acelaș loc. Faptului nu-i putem da decât o explicație umoristică: satisfacerea pretențiunilor burghezului și funcționarului comod care ar vrea, ca toate instituțiile publice să fie concentrate la catedrala Palace.

Problema stilului.

Grija deosebită pe care edilii trebuie să o poarte problemelor de estetică, de încredere și de organizare urbanistică, trebuie să se îndrepte fără îndoială către „stil”. Dar a clădi o casă, în stil românesc spre exemplu, nu înseamnă că s'a rezolvat problema stilului sub toate raporturile. În primul rând fiindcă un stil românesc nu există. Ceea ce poartă acest nume, nu este decât o încercare de a sintetiza diferite elemente arhitectonice oarecum împământenite la noi. Acest așa numit stil românesc, e la discreția arhitecților, fiecare îl înțelege cum îi place, altfel nu sar găsi atât de mari deosebiri dela clădire la clădire, încât să ai impresia că sunt de stil deosebit.

Noțiunea de stil, în problemele de ur-

Timișoara edilitară

banistică

, trebuie însă, să aibă înțeles mult mai larg. Să cuprindă întreg ansamblul și toate posibilitățile de coordonare: a edificiilor cu spațiul, piețele și străzi încunjurate, a esteticului cu practicul și cu exigențele economice ale acestui municipiu.

Desigur că sub acest raport privește lucrurile, Serviciul Tehnic al Municipiului este obligat la o deosebită vigilență și pricepere. Acțiunile și inițiativele pripite trebuie din capul locului eliminate, mai ales astăzi când se pune problema unui nou arhitecturi. Un stil al „restaurei”, un stil Regele Carol al II-lea.

Iată cum este prezentată această nouă directivă de dl arh. Enescu:

„În locul diversității de forme și motive decorative, arhitectura va realiza ansambluri armonice și unitare, din care se vor degeja puterea națiunii și stabilitatea așezămintelor ei firești. În locul liniei frânte întrerupte, fărâmițate, va apărea linia continuă, încadrând în întindere și valorificând în înălțime toate elementele cari alcătuiesc edificiul spațial, reamintind pe cel social. Dela deschiderile mici, cari exprimă teama, nesiguranța sau frica de lumină, nu vom trece la deschiderile complete și imprudente, prin cari ar putea privi sau intra oricine; — ci la deschiderile cari exprimă siguranța dar și prudența, cari nu stingheresc vederea și lumina, dar cari oferă, la nevoie, și puțința de apărare.”

Prin urmare noua orânduire a vieții noastre publice trebuie să fie întipărită în toate înfăptuirile ori de ce natură ar fi ele. Este deci o vădită oprire a aceluși stil fărâmițat și plin de detalii, fără nici un corespondent în atitudinea spirituală actuală a neamului. Iată de ce spuneam că vigilența edililor e astăzi mai necesară ca oricând.

Șt. Gomboșu

Serbările dela mănăstirea „Isvor” Vasiova

Sfintele mănăstiri semănate pe trupul țării românești, din evlavie și dănia voievozilor, au ocrotit netăgăduit cu povăța evanghelică în trecutul înviforat dar plin de vitejie, viața și sufletul neamului românesc. Dar mai ales în cadrul operei de mântuire, rolul lor a fost și este covârșitor. Stăpânit de aceste convingeri P. S. S. episcopul Vasile al Caransebeșului, poartă o grijă deosebită pentru înflorirea vieții monahale din mănăstirile noastre bănățene. Astfel în ziua de sfântul proroc Ilie Tesviteenul, fiind hramul mănăstirii „Isvor” de lângă Vasiova, s'a făcut ca în fiecare an, mare pelerinaj la care a participat însuși P. S. Sa., care a sosit împreună cu protodiaconul T. Roșca.

La poarta sfintei mănăstiri a fost întâmpinat de către un sobor de preoți în frunte cu protopresbiterul I. Ieremia din Reșița și de corul soborului de maici dela această mănăstire. La vecernie, oficiată de către ieromonahul Meletie, protodiaconul T. Roșca și ierodiaconul Justinian, P. S. S. a tuns întru monahă pe Aglaida.

Peste noapte P. S. S. a rămas în Bocșa-Română.

La mănăstire, preoții sosiți cu procesiuni au servit în tot cursul nopții pe credincioși cu slujbe diferite. În zorii zilei de Sf. Ilie, la izvorul din fața mănăstirii s'a oficiat sfințirea apei mici, iar în curtea mănăstirii, înaintea troiței ridicate acum câțiva ani, de un mănunchi de studenți bănățeni dela Facultatea de Teologie din Cornăuți, numai

și numai din evlavie creștină, s'a oficiat taina sfântului Maslu. Sfânta Liturghie a fost oficiată de însuși P. S. S. de către doi diaconi și 16 preoți. Răspunsurile au fost date de către corul maicelor.

În decursul Sfintei Liturghii monaha Alexandrina a fost instalată ca stareță la această mănăstire, iar ieromonahul Macarie Gușcu, cu păr și barbă de argint, a fost hirotonisit întru sinec. În predica rostită de P. S. S. în fața mulțimii imense, s'a arătat rolul mântuitor al mănăstirilor și rostul vieții monahale. Iși exprimă deasemenea intențiile nobile ce sunt pe cele de a se realiza la această mănăstire, așezată cu adevărat, pe-un picior de plai, pe-o gură de rai.”

Bunul Dumnezeu să țină pe P. S. S. episcopul Vasile întru mulți ani cu pace și gândurile-nobile și sfinte să-l ajute Domnul ca să le realizeze cât de curând, pentru slava lui Dumnezeu, preamărirea Sfintei Biserici și înălțarea neamului Românesc.

Pr. Petru Turlic.

Atențiune!

Modele noi în cărucioare de copii
Mare asortiment în jucării, articole de voiaj și pt. turșii, la
Hermann Theil
Timișoara I. Str. Mercy No. 1.

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

Miercuri 26 Iulie

Ortodox: Sfântul Martir Ermolae (+ 306)
Catholic: Sfânta Ana.

Farmacia de serviciu: Circ. I: Salvator, Bul. Reg. Ferdinand 3. — Circ. II: Șarpe, Piața Traian 7. — Circ. III: Merklér, Str. Miron Costin 1. — Circ. IV: Ungvary, Str. Preyer 1. — Circ. V: Kövály-Chioreanu. — Fratelia: Panajoth. — Freidorf: Eremita.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Ramountcho, fiul păcatului”, film francez cu Louis Jouvet, Madelaine Ozeray și Francoise Rosay.

Scala: „Parada vedetelor”, film-reviză.

Corso (fost Rivoli): „Honolulu”, cu Eleanor Powell.

Apollo: „Luna de miere”, film german cu Anny Ondra.

Radio

MIERCURI 26 IULIE

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Gimnastică ritmică, Concert de dimineață (discuri); Sfaturi pentru gospodine, Închiderea emisiunii. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora, Sport, Sfaturi medicale, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.08: Concert de prânz, Orchestra Victor Predescu; voce: Veronica Maximilian. Ora 13.45: Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului, Orchestrei Victor Predescu; voce: Alex. Grozuță. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu; voce: Veronica Maximilian și Alex. Grozuță. Ora 15.10: Actualități. Ora 19: Ora, Mersul vremii. Ora 19.02: Cronica artistică. Ora 19.17: Concert după amiază, Orchestra „Trio Luca”. Ora 20: Expoziția „Muncă și Voe Bună” de Victor Ion Popa. Ora 20.15: Concert de seară, Orchestra de salon Radio, dirij. de Constantin Bobescu. Fantezie din opera „La Navaraise” de Massenet; Concertul în si minor de Händel (solo violă: Coca); Marinarul pe pământ de Charrosin; Clapele săltărețe de Engelman; Serenada spaniolă de Buder; Malaguena de Moszkowsky; Vals imperial de Johann Strauss. Ora 21.15: D-na Margareta Capeleanu (vioară) și Th. Rogalski (pian): Sonată în la de Brahms. Ora 21.40: Emanuel Vaia (voce): Mălia de Tosti; Lolita de Buzzi-Peccia; Curiosul de Schubert; Primăvara de Hildach; Căscucul de Moniuszko. Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Orchestra de muzică „Naidin”: Arie românești; Cielito lindo, cântec popular spaniol; Vin mândruță, cântec românesc de Nello Manzatti; Cântecul indianului din opereta „Rose Marie” de Friml (muzică: Naidin; ghitară: Robert); Fox din filmul „Piccolino” de Irving Berlin: Sârbe din ținutul Bucegi. Ora 22.35: Muzică de dans (discuri): Fox de Bossé și Fox de Baxter; Potpuriu de valsuri de Ralph; Polca de Vacher; Tango de Jäger (voce: Eric Helgar); Rio, Rino, rumba de Dendrino (voce: Ion Lucian). Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Cires; voce: Jean Mosconol, transmis dela restaurantul „Vișoiu”. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

Citiți și răsândiți
ziarul „DACIA”

Scrisori din Caransebeș

In lumina cifrelor

Apusul programelor publice

Cei ce am citit editorialul primului număr al acestui ziar, pornit de curând la drum, putem fi mulțumiți, că nu s'a anunțat nici un „program” pentru viitor. Ba ce e mai mult, ar trebui să fim recunoscători conducerii ziarului, că a făcut abatere dela obiceiul de a trămbița un „program”, care, după cum prea bine știm, adeseori era menit numai să arunce nisip în ochii cetățenilor.

Până acum am avut destulă parte de „programe”, înveșmântate în cuvinte ademenitoare, cari „programe” însă au rămas nerealizate.

În trecut era suficient să te urci la tribună și acolo să-ți expuni principiile, ideile călăuzitoare, ca apoi să fi preamărit de presă și purtat pe brațe de o mulțime, care nu după multă vreme se trezea, că i-au tras chiulul.

Astăzi nu mai contreză vorba, ci fapta.

În urmare, oriunde ai fi pus, vei avea să-ți dai seamă, ce ai făcut, nu în interesul tău propriu, ci pentru binele comun.

Astăzi nu mai contează vorba, ci celor mulți, care an de an poate dovedi, că prin muncă intensă a efectuat ceva real în folosul obștei.

Norma aceasta au statuat-o vremurile cele noi atât pentru cel ce beneficiază de retribuțiuni din vistieria statului, cât și pentru orice instituțiune și oficiu public.

Oficiul, care la sfârșit de an nu poate face dovadă, că a realizat ceva în folos general, și ca atare și-a pierdut dreptul la existență, căci statul n'are nevoie de oficii, cari se mărginesc a înregistra hârtii oficiale, a ie rezolva în mod șablonatic și a le plimba apoi la arhivă.

Statului îi trebuie bărbați devotați cu trup și suflet binelui public, îi trebuie așezăminte și oficii, cari îi mișcă pulsul vieții politice, economice și cosiale.

Drept aceea toți pe cari îi privește cum în fiecare an să presteze examenul de îndreptățire la existență și funcționare, căci altcum nu le rămâne decât să apună.

Doar știut este, că oricărui drept îi corespunde o datorie. În consecință, dacă statul prin mijloacele ce le pune la dispoziție asigură celor în drept traiul tihnit evident, că ei au obligamentul firesc de a face obștei contraservicii, fiind supuși în privința aceasta unui anumit control public.

Egoismul și căpătuiala n'au ce căuta în viața statului, printrucă nu sunt alta, decât ce este piatra moale, vârată în temelie edificiului, pe care cu timpul îl amenință în trăinicia masivului său de bază.

Cetățenii contribuabili, oricât de modesti ar fi, în viitor nu se vor mulțumi cu „proiecte” neînfăptuite, ci vor insista, ca după încheierii oricărui bilanț anual să li-se arate, ce s'a tradus în fapte.

De aceea salutăm inovația ziarului „Dacia” că n'a publicat nici un „program”, lăsându-ne să înțelegem, că în timpul de azi nu e dătătoare de măsură vorba goală anticipată, ci fapta realizată pentru binele obștesc.

Aurel Moaca

O nouă desmintire cu privire la prelinșul împrumut acordat Germaniei

Londra, 25 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenției Reuter, scrie următoarele în legătură cu știrile referitoare la un pretins împrumut ce ar fi fost propus Germaniei:

„Este puțin probabil ca d. Chamlain, să socotească că este bine sau necesar să desmintă aceste svonuri fantaziste. Premierul englez ar putea s'o facă numai dacă i s'ar pune direct o asemenea întrebare”.

Revizionismul altora și opera de dreptate socială a noastră în Graniță

de TRAIAN BIRAESCU

II.
Propagandei revizioniste absurde și injuste, noi i-am răspuns până acum cu fapte.

Au încercat maghiarii să se înfățișeze străinătății ca element de cultură și civilizator, care a dus lumină în „teritoriile deslipite”, noi după cum arată recensământul din 1930, am scăzut la jumătate numărul analfabeților găsiți de ei în 1910 chiar și în județele secuiești.

S'au străduit să ne înfățișeze ca popor intolerant și ca țară, unde boerul mare-latifundiar e atotputernic, noi le-am răspuns prin marea operă de dreptate socială dela care nu am exclus pe nici un agricultor, independent de originea lui etnică. Azi „birișul” maghiar, adus recent de pe pusta maghiară de către marele proprietar de ieri, ori zilerul maghiar agricol, care din cauza salariului de mizerie trebuia scos la seceriș cu jandarmul, și-a primit la împrumutarea lotul său tip tot așa, după cum l-a primit românul desmoștenit. Românul, al cărui strămoși au apărut cu sângele lor acest pământ românesc.

Undeva totuși am greșit. Nu am arătat lumii întregi proporțiile operii de dreptate socială, pe care am înfăptuit-o. Nu am arătat lumii, că aici s'a rupt cu lumea vechea a feudalismului, menținută și azi în Ungaria, că muncitorul și

servitorul agricol a fost ridicat pe o treaptă omenească.

Desigur, că prin aceasta nu am fi oprit în loc frământările neputincioase ale revizionismului. Dar am fi convins pe prieteni și dușmani deopotrivă, că dacă civilizației și umanității e nevoie undeva de revizuire, apoi aceia revizuire și reformare nu poate avea alt obiectiv, decât stările sociale din Ungaria de azi. Din Ungaria latifundiară de azi, unde în ciuda zângănitului de pinteni, dospește și se întinde veninul revoluției sociale de mâine.

În cele ce urmează vom arăta, care era situația, acum 20 de ani, în cele două județe de munte ale Banatului, care a fost acolo întinderea operii de dreptate, pe care am făcut-o muncitorului de pămant.

Cărașul

Cărașul e județul cu cei mai puțini latifundiați moșteniți dela regimul trecut. Nu din cauza, că aici regimul maghiar apus pentru totdeauna și-ar fi înțeles rostul de regulator al echilibrului social, ci fiindcă pe teritoriul acestui județ se întind întinsele domenii ale Reșitei și o parte a domeniilor Comunității de Avere. Cele din urmă smulse, ca o slabă răsplătă a sângelui românesc vărsat pentru

Habsburgi pe toate câmpiile de luptă din Europa. Smulse Austriei de către Gen. Traian Doda și nu Ungariei inexistente atunci în aceste părți.

Astfel în întreg jud. Căraș au fost numai 20 moși peste 100 jughere dintre cari 10 între 1000—3000 jughere și numai două peste 3000 jughere. Anume aceea a succesorilor Emiliei Manzarli dela sud de Delinești de 4550 jughere și aceea a contelui Bissinger-Nippenburg de 3584 jughere dela Jam.

Jud. Severin

În jud. Severin, muntos și păduros, formarea latifundiilor întinse a întâmpinat greutăți tocmai din cauza terenului. Dar și a sărăciei solului.

Afară de Comunitatea de Avere a urmașilor foștilor grăniceri, care prin natura ei îndeplinește o funcție de echilibru social și economic, cel mai întins teritoriu îl ocupa Societatea Nădrag cu 22.048 jughere pământ, în majoritate covârșitoare pădure sau cu un subsol în exploatare sau exploarat după minereuri.

Pentru acest caracter al ei i-a fost expropriate numai terenurile agricole și puține terenuri de izlaz și pășunat, cari au fost date apoi îndreptățitorilor la împrumut.

Alte exproprieri

În întreg județul Severin erau numai 99 de moși peste 100 jughere. Dintre acestia 21 erau între 1000—3000 jughere și 13 peste 3000 jughere, iar 24 între 500—1000 jughere. Cum aici lipsa de pământ a fost foarte mare, au fost expropriate aproape în întregime și moșiile între 500—1000 jughere pentru a satisface, cel puțin în parte, pe numeroșii îndreptățitori.

Dar și din moșiile de peste 3000 jughere, formate în majoritate covârșitoare din păduri supuse regimului silvic, a fost expropriat totul ce s'a putut utiliza pentru pășune, izlaze, etc., astfel, încât totuși o bună parte dintre îndreptățitori au putut fi satisfăcuți.

Moși cu peste 3000 jughere

În 1919 am găsit următoarele moși peste 3000 jughere în majoritate formate din păduri: a suc. contelui A. Bethlen dela Forășești de 10.289, Zeno Mocsonyi la Bata cu 6581 jughere, Eug. Mocsonyi Bruznic 6394 și Z. Mocsonyi aceiași comună, cu 4529 jughere, Ernest Grottkas Petroasa, cu 4506 jughere, Familia Sulyok la Ohaba-Mutnic cu 4333 jughere, Iuliu Wittenberg la Ebendorf cu 4303 jughere, Z. Mocsonyi Ohaba-Sârbească cu 3973 jughere, Isac Guttmann Soceni cu 3502 jughere, Baronul Adalbert Wodianer dela Căprioara cu 3380 jughere, Hedvig Bösz Valea-Boului cu 3301 jughere și în sfârșit V. Huszár dela Honosi cu 3280 jughere.

Concluzii

Dacă în Banat, unde stăpânirea „istoică” a fost efemeră ca timp și spațiu, latifundiile nu au putut lua ființă decât în parte, în ținuturile muntoase și din cauza sărăciei, pe care nemesii unguri nu era să o împartă cu românii, cu totul altfel e situația în jud. Arad, pe care o vom arăta-o într'un număr viitor

Șoseaua Timișoara-Buziaș în curs de reparare

TIMIȘOARA, 26. — Problema drumurilor și a circulației pe șosele a fost o problemă care s'a pus întotdeauna cu acuitate în județul Timiș-Torontal, care, prin întinderea lui mare, are o rețea de drumuri foarte întinsă.

D. prefect col. V. Popovici, preocupat și de-a de această problemă, a observat că nu atât lipsei de fonduri, cât lipsei dela datorie a cantonierilor și picherilor se datoresc multe din anomalii de circulație pe drumurile județene și pe șoselele din județ

Pentru a reglementa munca cantonierilor și a picherilor, d. prefect col. V. Popovici a luat măsuri ca în viitor cantonierii de drumuri să lucreze în echipe, pe sectoare, sub comanda picherilor sau a câte unui cantonier mai în etate.

Supraveghiați și lucrând în echipe, cantonierii vor lucra cu mai mult randa-

ment decât înainte, când fiecare făcea ce-l tăia capul în sectorul său, — sau pur și simplu își neglija slujba ocupându-se de afaceri personale.

Noul sistem de lucru se dovedește într'adevăr foarte bun. Progresele s'au putut observa la lucrările în curs pentru repararea șoselei Timișoara-Buziaș.

În două săptămâni de zile, fără nici o cheltuială suplimentară, șoseaua aceasta complet stricată, a fost reparată de jumătate, prin aplicarea noului sistem de lucru.

Ca să devină o șosea pusă în complexă bună stare, șoselei Timișoara-Buziaș nu-i mai lipsește decât un timp foarte scurt.

Azi, Miercuri, încep pe șoseaua aceasta lucrările de macadamizare și lucrările cu compresorul și caterpillarul.

Funcționarii din ținutul Timiș

și-au formulat propunerile în legătură cu anteproiectul de statut al funcționarilor publici

Timișoara, 26. — Luni înainte de masă a avut loc, la rezidență, ședința comisiei de funcționari pentru studierea anteproiectului de statut al funcționarilor publici și pentru facerea de propuneri în legătură cu acest anteproiect.

Comisia a fost presădată de d. inspector general administrativ dr. Iuliu Ionescu. La discuții au mai participat d. Emil Petrovici, șeful serviciului personalului, Liviu Ionașcu, șeful administrației locale, Aurel Bobei, șeful serviciului financiar, Simion Baboș, delegatul conțenciosului municipiului Timișoara, prim

pretor Crăciunescu, notar dr. Petre Popovici și d. dr. Alexandru Lighezeanu președintele asociației notarilor din Timiș-Torontal, secretar al comisiei fiind d. Iosif Spătaru, referent la serviciul personalului.

Comisia a făcut diferite propuneri, cari, Marți dimineața au fost supuse aprobării d. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului Timiș.

Propunerile vor fi înaintate comisiei parlamentare care lucrează la statutul funcționarilor publici și parlamentariilor din ținut, cari vor fi solicitați să susțină aceste propuneri.

Asigurările sociale în Banat

Un scurt istoric asupra dezvoltării acestei instituții de asistență muncitorească

Asigurările sociale contribuie într-o foarte largă măsură, ca munca într'un stat să fie cât mai productivă și veghează asupra vieții muncitorimei de toate categoriile.

Prin asistența medicală pe care o oferă muncitorului, se urmărește a-l ține pe acesta în permanentă stare de a munci, iar când e mai rău bolnav, să-l aducă cât mai repede posibil în activitate.

Ajutoarele în bani, acordă asiguratului și familiei lui strictul necesar al existenței, atunci când el nu mai poate munci din cauză de boală, accident sau invaliditate provenită din boală. Măsurile de igienă și în genere, acelea pentru prevenirea și înlăturarea accidentelor de muncă și a boalelor profesionale, ocrotesc pe muncitor în timpul activității sale.

Progresele instituției asigurărilor sociale sunt condiționate de mijloacele financiare aduse de contribuabilii ei muncitori și patroni, cari în ținutul nostru sunt mai mult decât mulțumitoare. Dată fiind conjunctura specială a acestui colț de țară, cu resurse materiale inepuizabile, în cursul timpului, și această instituție a asigurărilor sociale s'a dezvoltat la noi paralel cu industria și comerțul, într'un ritm accelerat și în condiții înfloritoare.

Un mic istoric.

După anul 1700, Banatul a fost colonizat de către contele Merczy, cu coloniști aduși din Germania superioară, printre cari erau foarte mulți meșteșugari. Prin contactul cu acești coloniști s'au dezvoltat și meseriile din Banat, înainte embrionare și tot dela aceștia s'a adoptat sistemul organizării pe bresle, catedrale de apărare a intereselor profesionale.

Intr'unul din statutele de organizare a breslei meșterilor, păstrat în arhiva

Anul	No. asiguraților	Veniturile
1905	7.511	118.992
1914	23.890	1.067.434
1923	44.682	10.746.928
1936	34.169	48.212.163

Rezultatele frumoase la care s'au ajuns, se datoresc în mare parte patronilor de elită și mai ales muncitorilor, cari adeseori și-au rupt bucățica de pâine dela gura lor, numai să fie la curent cu plata cotizațiilor.

Meritul este desigur și al conducătorilor și funcționarilor acestei instituții.

Pe lângă ajutoarele materiale, muncitorii au avut și asistență medicală gratuită, dându-li-se numai într'un singur an, peste 150.000 consultații, beneficiind de ele și membri familiilor lor.

Inființarea de Cooperative școlare pentru aprovizionarea cu cărți și rechizite

Inscrierile se fac până la 30 Iulie a. c.

Timișoara, 26. — Oficiul Cooperăției școlare — pentru a putea face din timp aprovizionarea cooperativelor școlare cu cărți și rechizite — a dispus inființarea unei cooperative prin care să se facă această operațiune.

Dintre asociații acestei cooperative, pot face parte organele administrative și de control ale inv. primar, cât și învățătorii cari activează în cooperativele școlare, dacă subscriu cel puțin 20% din valoarea, părților sociale subscribe. Vărsământul se poate face și prin rețineri din salariu, în urma declarațiunii de acceptare dată de asociat odată cu cererea

municipiului Timișoara, găsim articolul 36 care spune:

„Banii din pedepse și amenzi vor fi folosiți de către breaslă, cu învoirea președintelui, pentru ca unui meșter bolnav, care din cauza sărăciei nu este capabil să se îngrijească de cele necesare lui sau familiei sale, să i se dea ajutorul necesar.” Mai există un capitol care vorbește despre ajutorarea în bani a văduvei meșterului decedat.

Aceste statute datează din anul 1819, vădind astfel că în Banat a existat prima formă de asigurare socială din țară.

Dar aceste organizații erau pornite din inițiative particulare, având un caracter benevol și nu puteau face față situației decât într'un chip restrâns.

Legiferarea asigurărilor sociale.

Treptat cu înflorirea economică, nevoia de a ocroti brațele muncitorești a îndemnat Statul să legifereze asigurările sociale, ceea ce s'a și făcut în anul 1891, dar numai pentru caz de boală.

În baza legii de mai sus se inființează în anul 1893, la Timișoara, casa pentru ajutor de boală a muncitorilor, cu un număr de 5000 asigurați.

Această casă și dezvoltă activitatea autonom, în baza unor statute votate de reprezentanții patronilor și muncitorilor.

La 23 Septembrie 1900 s'a hotărât zidirea unui local propriu, în care se găsesse și azi ambulatoarele și administrația casei de asigurări din Timișoara.

Prin legea XIX din 1907, casa cercuială cuprinde și asigurarea muncitorilor în caz de accident.

Pentru a prinde firul evoluției casei de asigurări sociale din Timișoara, vom prezenta datele statistice a patru ani, marcând epocile de progres ale instituției:

No. asiguraților cari au primit ajutoare	Suma ajutoarelor plătite
1.941	30.685 cor.
8.413	359.955 cor.
8.252	2.522.688 lei
10.462	5.591.891 lei

În cazurile cari indicau ca muncitorul să fie trimis într'o stațiune balneară sau climaterică nu s'a cruțat niciun sacrificiu, el fiind trimis pe spesele instituției acolo unde era necesar.

Întreținerea asiguraților bolnavi în sanatorii, spitale și stațiuni balneare și climaterice a costat în medie, 1.845.227 lei anual. Cifra e impresionantă și arată grija pe care o poartă această instituție pentru cei ce sunt legați de ea.

În numărul viitor, vom continua cu arătarea realizărilor, în materie de îmbunătățiri tehnice și alte constatări.

de înscriere.

Inscrierile se fac până în seara zilei de 30 Iulie c. prin Inspectoratele școlare județene. Până la acea dată cererile de înscriere vor fi centralizate la Inspectoratul general școlar vor fi trimise Ministerului, Direcțiunea Inv. Primar (pentru Oficiul Cooperăției școlare).

Data constituirea societății se va comunica la timp.

Remarcăm că la Timișoara ființează de câțiva ani „Cooperativa Națională” a Asociației Învățătorilor din Banat — dovedindu-se o instituție românească profund utilă și înbucurător de prosperă.

Punerea în aplicare a noii legi a învățământului primar și normal

Inființarea Consiliilor Pedagogice

Domnii inspectori școlari județeni din Ținutul Timiș au fost convocați la Timișoara pe ziua de 29 I. c. Rostul Consiliului Pedagogic

Noua lege a învățământului primar și normal, sancționată și promulgată în luna Mai 1939, publicată în Monitorul Oficial Nr. 121 (part. I-a) din 27 Mai 1939, se pune de îndată în aplicare.

Toate operațiile referitoare la funcționarea școlii primare și normale — numiri, detașeri, transferări, pensionări, distincții, recompense, pedepse, anchete, inființări, naționalizări și desființări de posturi și școli, începerea cursurilor, vacanțelor obișnuite și regionale, recensământul, precum și toate lucrările administrative, de întreținere și controlul școlar — se vor face în conformitate cu prevederile și în termenele indicate în aceste lege.

INFINȚAREA CONSILIILOR PEDAGOGICE

În vederea aplicării complete a tuturor dispozițiilor din lege, se va proceda imediat la inființarea Consiliilor Pedagogice de ținut și județ, conform art. 92, 93 și 95.

Inspectoratele școlare de ținuturi au luat contact cu d-nii Rezidenți Regali, iar cele de județ cu d-nii Prefecți pentru inființarea și organizarea Consiliilor Pedagogice.

ADUNAREA INSPECTORILOR JUDEȚENI DIN ȚINUTUL TIMIȘ

Dl. Pavel Jumanu inspector general al învățământului primar a convocat pe toți d-nii inspectori în subordine din Ținutul la Timișoara, unde în ziua de 29 I. c. se va constitui Consiliul Pedagogic.

ROSTUL CONSILIULUI PEDAGOGIC

După constituire, Consiliul pedagogic își va începe activitatea pentru adunarea datelor privitoare la viața școlii primare, alcătuirea programei de îndeletniciri practice a fiecărei școli din județ-variabilă, după diferitele regiuni și im-

prejurări locale, centrale necesare funcționării ciclului superior primar, școlile unde se pot organiza internate, mici ferme, starea localurilor de școli, nevoile materialului didactic, precum și asupra întemeierii diferitelor așezăminte în legătură cu școala primară și organizării instituțiilor anexe școlii, în special a cantinelor școlare. Aceste date vor fi înaintate cel mai târziu până la 7 August a. c., Ministerului I-a.

D-nii inspectori de ținut și județeni vor ține permanent contact cu președinții Consiliilor Pedagogice, pregătind și dând tot materialul necesar lucrărilor acestor consilii.

SPRE O JUSTĂ REPARTIZARE A ÎNVĂȚĂTORILOR

Pentru realizarea unei juste repartizări a învățătorilor după numărul copiilor de școală, se vor aduna datele statistice necesare acestei lucrări pentru fiecare școală în parte, ținându-se seamă de prevederile art. 52—57 din lege și de instrucțiunile privitoare la grupurile școlare, centrele practice, cămine și mici ferme școlare.

Până la 15 August, fiecare inspector școlar județean va înainta Ministerului (Direcția I-a) tabelul maștrilor, maștrilor agronomilor, învățătorilor și învățătoarelor care vor preda la cursul superior primar.

CENTRE PENTRU FUNCȚIONAREA CICLULUI SUPERIOR PRIMAR

Potrivit art. 24 din lege, se va înainta de urgență un tablou de comunele care se pot grupa pentru formarea centrelor necesare funcționării ciclului superior primar. Deasemenea ni se va înainta un tabel de școlile unde se pot organiza internate și mici ferme școlare.

Inregistrarea firmelor Care este situația sucursalelor?

Timișoara, 26. — Este cunoscut că, guvernul în cadrul așezării vieții economice a adoptat un sistem nou ceea ce privește înregistrarea firmelor comerciale. Până acum înregistrarea a fost o simplă formalitate fiindcă legiuitorul a pornit dela ideea libertății absolute a comerțului. Fiindcă în decursul timpurilor s'au făcut abuzuri cu această libertate, noul decret lege se bazează la înregistrarea și inființarea firmelor noi pe sistemul autorizației. Pentru înregistrarea unei firme trebuie o autorizație specială.

Pe acest teren s'a ivit o divergență ceea ce privește înregistrarea sucursalelor întreprinderilor deja existente. Divergența constă în interpretarea acestor texte. Camerele de comerț găsesc că inființarea unei sucursale noi este o extindere a ramurei de activitate, pe când alții sunt de părere că legiuitorul s'a gândit numai la cazul când firma a îmbrățișat o nouă ramură de afaceri.

La Timișoara avem acum un caz, care din punctul de vedere juridic și practic este de un interes deosebit. Fabrica și comerțul engros de pielărie Frații Miess din Brașov, care are mai multe sucursale, a inființat o sucursală la Timișoara. La această știre negustorii de piele din Timișoara în număr de 18 au înaintat o cerere către Camera de Comerț cerând ca să nu dea autorizația convenită pentru sucursala nouă, fiindcă pe piața Ti-

mișorii există destulă prăvălii de pielărie, ducând o existență destul de grea.

Firma Frații Miess a combătut această teză pe baza, că centrala are o autorizație nouă. Fiindcă Camera de Comerț n'a cedat, firma Frații Miess cu câteva zile înainte, a deschis sucursala și a început activitatea comercială fără ca sucursala să fie înregistrată.

Un lucru este evident. Sucursala din chestie nu este înregistrată și totuși face comerț, ce reese și din inseratele, pe cari firma de sus le-a plasat în mai multe ziare din localitate. Pentru această abatere legea prescrie o amendă de 10.000—1000.000 lei și pedeapsa de închisoare care poate atinge 6 luni.

Credem că, chestiunea, dacă pentru inființarea sucursalei este nevoie, sau nu, de o autorizație, va fi dezlegată în curând. Până atunci, găsim că nu este admisibilă o abatere dela prescripțiunile legale, chiar dacă vre-o firmă este de părere că în fond are dreptate.

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prețuri reduse la firma
„A U R A”
Timișoara I, Str. Eminescu 5 (Casa Scherter)

O instituție modernă de progres: J. E. T.

Viața extra-profesională a angajaților Intreprinderilor Electromecanice ale municipiului Timișoara

Timișoara, 26. — Omul angajat în slujba tehnice, datorită intensității de atențiune, încordării observației și concentrării permanente pe care i-o cere slujba de 8 sau mai multe ore, devine o mașină dar nu una de oțel, ci una care se uzează mult mai repede, dacă nu intervine regenerarea lui, prin ocupații extra-profesionale, de o diversitate cât mai variată.

Acest lucru l-au înțeles conducătorii întreprinderilor Electromecanice ale municipiului Timișoara, exploatate azi în regie publică comercială și însumând fostele întreprinderi Uzina Electrică și Tramvaiele Comunale.

Pe lângă munca și educația profesională, conducerea I. E. T.-ului, care are în frunte un om de energie și muncă, pe dl. ing. dr. Cornel Mikloși, a vrut să asigure angajaților un prilej de redresare fizică și sufletească, prin înființarea de societăți culturale, artistice, sportive, etc.

SOCIETATEA CULTURALĂ „ARMONIA”

Unele din societățile cari au funcționat pe lângă I. E. T., cum e, de pildă, corul tramvaiștilor, au o vechime respectabilă.

Altele sunt mai noi și au întregit în chip fericit pe cele existente.

Toate au același țel: fortificarea fizică și sufletească a angajaților, formarea unor oameni viguroși, cari să poată face față și unor împrejurări grele în misiuni impuse de apărarea țării, după cum spunea conducătorul instituției, într'un anuar apărut acum câțiva ani.

Vom vorbi despre toate aceste societăți, rând pe rând.

Societatea culturală „Armonia” a luat ființă în anul 1934, sub președinția dlui ing. Vasile Ciurceu, șeful Serviciului Tehnic municipal. Scopul ei, fixat în statute, este de a organiza șezători, conferințe și serbări, îmbogățirea bibliotecii, dezvoltarea gustului de citit și largirea activității muzicale.

Dela înființarea ei până acuma, societatea a luat un avânt din ce în ce mai mare.

Biblioteca societății cuprinde aproape 1000 de volume. Rând pe rând, s'a întregit cu un cerc muzical, o secție de excursii, secție de șah, o orchestră de mandoline, etc.

Coducerea actuală a societății are următoarea alcătuire:

Președinte de onoare: dr. ing. Cornel Mikloși; președinte: ing. Vasile Ciurceu; vicepreședinti: ing. Victor Catona, ing. Dumitru Deheleanu și Ioan Giurgiu; secretar general: Sabin Indrieșiu; secretar: dr. Iancu Munteanu; secretar ajutor: Carol Mureșan; casier: Constantin Savu; bibliotecar: Gruia Coandă; membri în comitet: Cornel Pitariu, Vasile Deheleanu, Arsene Rădoi, Francisc Bohunickv, Cornel Indrieșiu, Ioan Zimmer și Nicolae Măndru; cenזורi: Eugen Juhasz, Gheorghe Bălțeanu și Desideriu Pascadi.

Activitatea societății culturale „Armonia”, în cursul anilor, oglindește dragostea și atașamentul membrilor ei pentru tot felul de manifestări spirituale ca: șezători, conferințe, cursuri de șezători, conferința, cursuri de muzică, cursuri de limba română și limbei străine, cursuri literare, etc.

Când ne gândim că, majoritatea membrilor cari alcătuiesc această societate, sunt români modesti, veniți dela țară, nu ne putem ascunde mirarea, în fața lucrurilor realizate de ei, având concursul neprecupețit al tinerilor intelectuali, cari s'au angajat cu entuziasm în această luptă de regenerare și educație sufletească.

Conducerea I. E. T.-ului merită, prin încurajarea unor asemenea acțiuni, mulțumirile celor ce înțeleg rostul acestora.

În numărul viitor, vom vorbi despre celelalte societăți ale angajaților I. E. T., arătând dezvoltarea lor în decursul anilor.

Nebunia vitezei face victime

Un pasager rănit în cursul ciocnirii dintre două autotaxiuri

Timișoara, 26. — În noaptea de 24—25 Iulie crt., la orele 2.30 s'a produs un grav accident de circulație în Bulevardul Regina Maria, cărui a căzut victimă pasagerul unui autotaxi.

Taxiul cu nr. 2080 Tmș, condus de șoferul Berki Emeric, venind în viteză pe Bulevardul Regina Maria, în împrejurări cari n'au fost până acum stabilite, s'a ciocnit cu taxiul nr. 2048 Tmș, condus de șoferul Gavalic Ilie.

Acesta din urmă îl avea pasager pe d. Jean Nicolae, care a fost grav rănit la față de un geam spart în momentul ciocnirii.

Cele două mașini au suferit grave avarii.

Victima accidentului a fost transportată cu mașina în care se afla, la sanatoriu Bega, unde a fost pansată.

Poliția face cercetări pentru stabilirea vinovățiilor.

Controlul administrativ

la unitățile militare de aviație și marină

Progresele însemnate, pe cari Ministerul Aerului și Marinei le-a realizat, sunt cunoscute astăzi de toată lumea. În afară de grija deosebită pentru dobândirea unor cadre excelent pregătite în ce privește tehnica armamentului modern atât de complicat, M. A. M. a reușit să imprime un ritm corespunzător

nevoilor create de situația specială de astăzi.

Toate acestea nu s'ar fi putut însă înfăptui, dacă preocuparea de căpetenie a domnului Ministru general adjutant Paul Teodorescu, nu ar fi fost asigurată prin toate mijloacele ca banul să fie utilizat, cu economie, pentru scopul cărui a fost destinat. Cetățeanul, când lipește timbrul fondului de aviație sau al Marinei, să fie sigur că nici un leu nu se va risipi inutil.

În acest scop s'a instituit controlul administrativ la unitățile militare de aviație și marină.

VIATA BRESLELOR

Unificarea celor două bresle de funcționari particulari din Ținutul Timiș

În Ținutul nostru a fost constituită o breaslă de funcționari particulari sub președinția ad-hoc a dlui Mihail Suciu, directorul Băncii Naționale din Timișoara, iar cealaltă breaslă de funcționari particulari sub președinția dlui D. Popovici, — care are sediul propriu în Cetate Str. Eminescu 5, — și este afiliată Uniunii Breslelor de funcționari particulari din România, — fiind recunoscută ca persoană juridică.

Având în vedere că, legea breslelor prevede recunoașterea numai a unei singure bresle pe Ținut, Ministerul Muncii

din București a invitat pe ziua de 13 Iulie a. c., președinții ambelor bresle pentru împăciuire și fuzionare.

În urma tratativilor duse la București sub directa conducere a dlui ministru Mihail Ralea și directorul General al Ministerului Muncii dl ing. Stavri C. Cunesco s-a ajuns la un acord între cele două bresle.

În luna Septembrie urmează a se ține adunarea generală a breslelor reunite pentru alegerea noului Comitet în care potrivit acordului, Comitetul va fi reales în număr de 14, adică, câte 7 din fiecare breaslă.

Palatul Direcțiunii Regionale C. F. R. din Timișoara

O soluție mai bună pentru rezolvarea acestei probleme

Timișoara, 26. — Printre multele instituții de stat locale cari nu-și au edificiul potrivit nevoilor, se numără și Direcțiunea Regională C. F. R., care, după cum se știe, se adăpostește într'un local din cele mai nenorocite; vechi, ruinat și insuficient de spațios pentru toate serviciile.

Problema nu e nouă. Ea se discută de foarte mulți ani, fără ca până în prezent să se fi rezolvat. Explicația s'ar datora faptului că Direcțiunea care posedă 3 edificii în orașul nostru, palatul „Flacșka” din Piața Asănești în care se adăpostește, o parte din palatul „Löffler” de pe Bulev. Ferdinand și „Terminus”, pentru evacuarea acestor două din urmă a trebuit să poarte procese lungi.

Odată evacuate aceste două edificii, unul, cel din Bulev. Ferdinand, a fost pus la dispoziția funcționarilor pentru locuințe, iar „Terminus” rezervat ca după ce i se vor face amenajările necesare, să se mute în el Direcțiunea cu toate serviciile sale, plus Inspeția de întreținere dela Arad, care demult trebuia adusă la Timișoara.

La această soluție s'a ajuns în cele din urmă pentru rezolvarea problemei și, după câte suntem informați, s'ar fi dat dispozițiuni pentru începerea lucrărilor de amenajare.

SOLUȚIA E DEPARTE DE A FI CEA IDEALĂ

Sesizați de felul în care se încearcă rezolvarea acestei probleme, ne-am adresat unor persoane competente cari nu împărtășesc soluția transformării și amenajării palatului „Terminus” pentru Direcțiunea C. F. R. Am întâlnit chiar și foarte mulți funcționari de-ai Direcțiunii cari deasemeni găsesc că soluția aleasă este departe de-a fi cea ideală. Și iată de ce:

Lucrările ce trebuiesc să se facă la palatul „Terminus”, necesită pe puțin 2.500.000 lei și nu ar fi suficient de spațios decât în cazul când i s'ar mai adăuga încă un etaj, ceea ce ar costa cu mult mai mult și rămâne problematic dacă zidurile actuale ar suporta.

Alte 2.500.000 ar costa repararea edificiului Flacșka din Piața Asănești. Deci speșele se vor urca la 5—6 milioane lei, sumă pe care Direcțiunea trebuie s'o scoată din casă.

UN EDIFICIU NOU

Decât această soluție, aceia cărora ne-am adresat, ne-au sugerat alta mai bună. Anume: să se renunțe la transformarea „Terminusului” și să se construiască un edificiu nou, pe terenul de vis-a-vis, deci tot în apropierea gării și alături de dispensarul policlinic al căilor

ferate, teren care după câte știm este tot al Direcțiunii C. F. R.

Un edificiu nou, nu ar costa mai mult de 12—15 milioane lei.

Această sumă s'ar putea realiza din vânzarea palatului „Terminus” pe care se poate lua cam 8 milioane lei și a edificiului din Piața Asănești care deasemeni valorează 4—5 milioane lei.

Dar să zicem că Direcțiunea nu e dispusă să vândă edificiul „Terminus”. Nici n'ar fi nevoie. Să vândă numai palatul „Flacșka” pe care să nu ia decât 4 milioane lei, iar „Terminus” să fie dat în chirie. El ar aduce o chirie anuală de cel puțin un milion lei.

Cu cele 5—6 milioane ce le necesită reparațiile preconizate, cu cele 4 milioane din vânzarea edificiului „Flacșka” și cu chiria de pe doi ani dela „Terminus” iată din nou realizată suma necesară ridicării unui edificiu nou.

Primăria municipiului, nu ne îndoiim că ar avea interesul să sprijine un asemenea plan, atât din punctul de vedere al sistematizării orașului, cât și al intereselor sale materiale. Reînființându-se hotelul și cafeneaua „Terminus”, atât de necesare în imediata apropiere a gării, Primăria n'ar avea decât de câștigat.

AVANTAGII DE CARI TREBUE SĂ SE ȚINA SEAMA

Dând această soluție, nu ne putem opri de-a nu releva și avantajile pe cari ea le oferă.

În primul rând, un edificiu nou s'ar construi după un plan bine chibzuit, împărțit pe compartimente și secțiuni și ar fi de o sută de ori mai solid decât palatul „Terminus” renovat, iar acesta din urmă va continua să aducă o frumoasă chirie anuală.

Călătorii ar avea un hotel mai mult și o cafenea în care să-și treacă timpul până la plecarea trenului.

Estetica urbanistică ar câștiga deasemeni prin dispariția terenului viran din fața gării Domnița Elena.

Repetăm: funcționarii superiori dela Direcțiunea C. F. R., văd cu ochi mai buni această soluție.

Pentru logodiți!

Mobile, articole de porțelanuri
și de sticlărie, ieftin la

**L. Schmidt
n. Schuster**

Timișoara I., Strada Ionovici 3.

Răspuns la un omagiu

Arad, 26. Cu ocazia serbărilor Restaurației, „Buletinul oficial al Municipiului” a apărut într'un număr festiv, având pe copertă fotografia M. S. Regelui Carol II, încadrată în culorile naționale. Un exemplar al acestei ediții festive a fost trimis Suveranului.

Dl. general Al. Vlad, primarul municipiului Arad, a primit acum, următoarea scri-

Dl. general Al. Vlad soare, semnată de dl. Eugen Buchmann, directorul secretariatului M. S. Regelui: „Domnule Primar,

Am onoarea a vă informa că Majestatea Sa Regele a binevoit a mă autoriza să vă transmit Înaltele Sale mulțumiri pentru cartea ce ați avut amabilitatea a trimite din partea Municipiului Arad, ca semn omagial de ziua Restaurației”.

Colțul ceferistilor

Dela Atelierele Principale C.F.R.

Au fost trimiși pentru recreație în diferite localități balneare și climaterice din țară numeroși elevi-meseriași. Astfel cu data de 20 Iulie a. c. au plecat la Petroșița 46 elevi în tabăra de recreație (Munte). Tot la 20, au mai plecat la Mangalia 16 elevi în tabăra de recreație (Mare).

La data de 16 Iulie, au plecat în Franța 4 elevi, în tabere de recreații și studii.

PREMILITARI IN SERII LA M. F. O. IN DIFERITE REGIUNI

În ziua de 24 Iulie a. c. la orele 16—18, a avut loc în sala „LYRA” CFR, din incinta Atelierele, o conferință cu demonstrații de apărare pasivă, la care au participat toți angajații cefereului din Ateliere.

În ziua de 29 Iulie 1939, vor avea loc mari serbări sportive, organizate de Societatea Sportivă CFR, Timișoara, la sediul său de lângă Podul Mitropolitul Șaguna, cu următorul:

PROGRAM:

Sâmbătă dela orele 16.30—20.30, diferite concursuri sportive de: Ping-Pong, Tenis, Box, Lupte Greco-Romane, Water-Pollo și Canotaj.

Dela orele 21: Caravană Venețiană, formată din Bărcile Societății și condusă de cei mai buni văslăși.

Urmează apoi jocuri de artificii și dans până în zori; Cele trei muzici ale Asociației, va delecta tot timpul publicul. Sediul sportiv, va fi feeric iluminat în diferite culori.

Pledoarie pentru Nădlac și drumurile sale...

Arad, 26. Anunțând programul vizitei la Arad și Nădlac a d-lui prof. Mihail Șerban, subsecretar de stat la ministerul agriculturii și domeniilor, o adresă oficială preciza, că în cursul vizitei la Nădlac — comuna natală — distinsul vizitator al Aradului, va depune o coroană de flori pe mormântul părinților săi. Amănunt emoționant, complectat prin altul. Răspunzând unei întrebări, dl. prof. M. Șerban a spus, imediat după ce a descins din tren:

— ... Da, am adus din grădina noastră ... un simbol ...

Era vorba de florile ce vor materializa omagiul ce ministrul de azi îl aduce părinților săi, cari au trăit eri. Dar, nu numai ministrul ci și cei doi flăcăi ai săi cari l-au însoțite în drumul ce l-a făcut în lungul graniței de Vest ...

Și dela gară, cum se arată în altă parte a ziarului, dl. prof. M. Șerban a plecat cu automobilul spre Nădlac.

Profităm de acest prilej, — plimbarea pe șoselele ce duc la Nădlac — spre a fixa aici pe hârtie, dorința nădlăcanilor de a li se repara drumurile și șoselele cari le leagă comuna cu restul țării și cu orașul. Aceste drumuri nu au mai fost reparate și îngrijite din vremuri imemorabile, cu toate că fie-

care guvern, fiecare partid căruia i-au trebuit voturile a miilor de nădlăcani, au promis că vor face și vor drege.

Nimic nu s'a făcut. Gropile s'au adâncit, hârtoapele s'au înmulțit și amarăciunea populației a crescut.

Și are de ce. Treceam acum două săptămâni dela un „sălaş” spre comună pe drumul Peregului. O mizerie. Drumul spre Arad o pacoste. Spre Igrish o nenorocire. Singur drumul până la Sei'in e acceptabil. Dar de aici până la Pecica, e un alt dezastru.

Am amintit lucrurile aceste în stil telegrafic pentru că dl. prof. M. Șerban le cunoaște mai bine decât noi. Și d-sa mai știe, că pe aceste drumuri se curg spre găurile din Pecica și Arad toate bogățiile Nădlacului: grâu, porumb, porci, animale, etc. căci legătura de cale ferată nu este. S'ar cuveni atunci ca drumurile, pentru care nădlăcanii și celelalte sate din apropiere plătesc sume enorme, să fie reparate și bine întreținute.

... Iată, de aceea am făcut această pledoarie — slabă și incompletă ca orice lucru bazat pe realități crude — în favoarea Nădlacului, — comuna fruntașă unde s'a născut dl. ministru Mihail Șerban.

Noi îl susținem în fața d-sale; d-sa să-l susțină în fața guvernului! s. m.

Autostrada Arad-Timișoara

Nu numai în țările apusene sunt în lucrare autostrăzi. Peste tot s'a pus problema pavării cu asfalt a drumurilor de țară. Avantajul este incommensurabil din toate punctele de vedere.

Atât în privința relațiilor interne comerciale și turistice din timpuri pașnice cât mai ales în timp de războiu când, după cum s'a putut vedea și în evenimente din Europa Centrală, armata motorizată are rol preponderent.

În afară, de artera internațională, de acea autostradă care străbate Europa tăind și România, începând dela Oradea, — sunt acum în plină construcție alte autostrade pe întreg cuprinsul țării.

AUTOSTRADA ARAD—RADNA

În apropiere, în raza Ținutului nostru este în lucrare autostrada Arad—Radna, un drum atât de frecventat și important.

Spre a ilustra cititorilor ce performanțe importante permit automobilisticii noastre acest drum, însemnăm aci, că drumul care se făcea în mai bine de o oră, se va face numai în 20 de minute, pe autostradă.

TIMIȘOARA—ARAD IN 45 MINUTE

Cu atât mai importantă este legătura dintre Timișoara, orașul de reședință al Rezidenției acestui Ținut și celelalte orașe. Deci, consolidarea drumului extrem de frecventat dintre Arad și Timișoara trebuia să se facă spre a se ajunge la un randament mai bun, astfel ca drumul ce se străbate în mod obișnuit în două ore, să fie parcurs în abia trei sferturi de oră.

IN PLIN ȘANTIER

Chiar din tren, mergând dela Timișoara la Arad, se poate vedea munca intensă din șantierul nivelare și asfaltare.

Lucrările s'au început dela Arad înspre Timișoara. Până în prezent lucrările au ajuns la Vinga, Orașelul simpatic și vestit în toată țara prin bomboanele sale.

DOUA SUTE DE MUNCITORI ȘI ZECI DE MAȘINI

Sunt acolo pe șantier la Vinga peste două sute de muncitori cari lucrează din greu, pe aceste călduri caniculare, în dogoarea cuptoarelor și a asfaltului ce emană o temperatură la care numai foarte sumar îmbrăcat se poate lucra. Zece mașini de nivelat, ca zece elefanți, parcurg în lung și lat drumul spre a-i da rezistența, prin condensare, și spre a-i da netezimea peste care se aplică apoi aluatul negru de asfalt.

Filmele de propagandă ar face o educație atât civică, cât și națională înregistrând și difuzând în lungul și latul țării opera de modernizare a arterelor noastre de comunicație.

ERA NOUA

Este un tipic exemplu a operii sănătoase întreprinse de guvernul ce a deschis, pe drept cuvânt, o eră nouă în toate domeniile.

Nu mai putea dura povestea drumurilor hurdurice, nici a pietrei ținute de mărturie în grămăjoare pe marginea drumurilor.

Necesitățile noastre naționale rebevate mai sus cer imperios autostrade cât mai multe.

DELA O ZI LA ALTA

— Marina militară germană execută actualmente exerciții în Marea Baltică având drept scop antrenarea submarinilor lor. Tema manevrelor este atacul și distrugerea unui convoi de vapoare dușmani de către submarinele germane.

— Avionul gigantic american „Fortăreața zburătoare” a bătut un curs zilei de ieri, trei recorduri mondiale de altitudine cu încărcături de câte 1000 2000 și 5000 kg.

— Statele Unite au luat severe măsuri pentru protejarea secretelor militare și diplomatice și împotriva spionajului strein. În cursul anului trecut au fost instruite și judecate 1651 cazuri de spionaj.

— Monitorul Oficial al Spaniei anunță reorganizarea armatei spaniole. Vor fi create opt corpuri de armată în Spania continentală și două în Maroc. O diviziune separată de cavalerie și numeroase garnizoane în insulele Baleare și Canare.

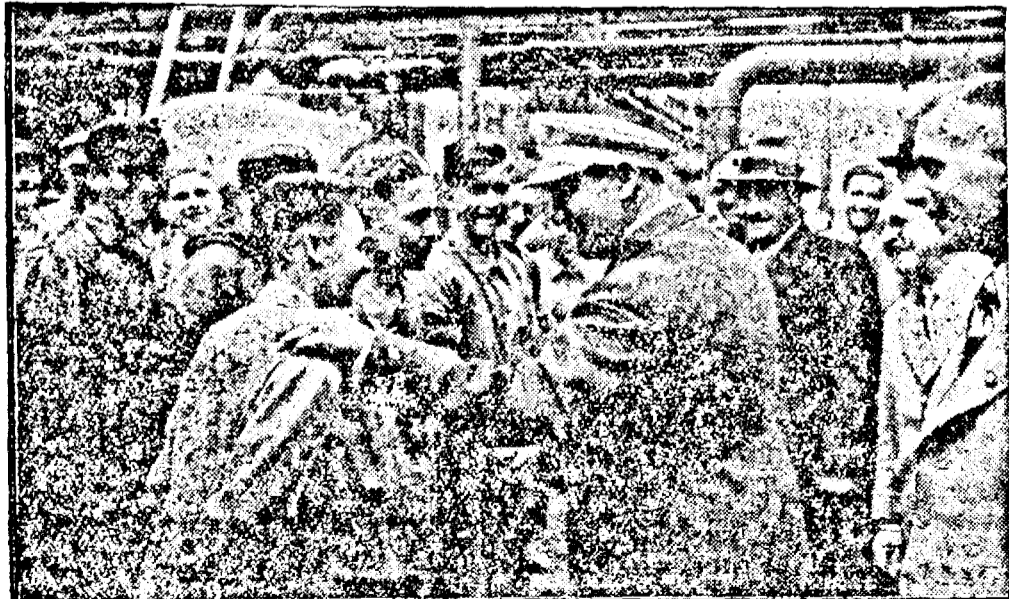
— Camera comunelor engleză a luat ieri în dezbateră, în a doua citire, proiectul pentru reprimarea terorismului în Danzig. Cu acest prilej ministrul internelor a declarat că campania teroristă în Danzig este strâns atașată și activ stimulată de unele organizații streine, pe care însă din motive de ordin public nu le poate divulga.

— Un nou incident s'a produs la frontiera dintre Polonia și Danzig, ieri în zorii zilei. O patrulă poloneză a pătruns pe teritoriul Orașului Liber, aproape de Renzneberg înaintând un km. Acolo s'a întâlnit cu o patrulă danzigheză. După un schimb violent de focuri polonezii s'au retras.

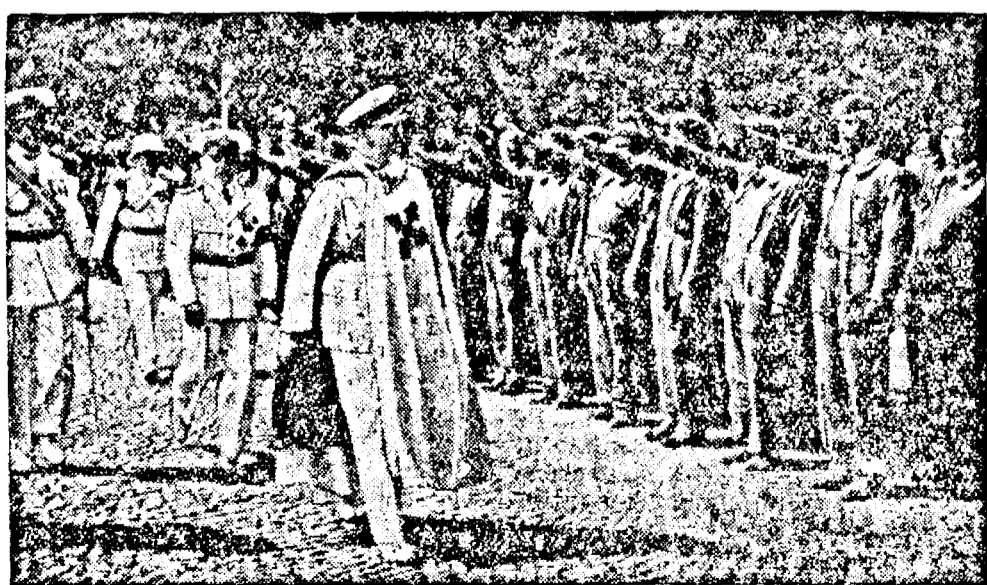
Mica publicitate

Librăria și papetăria „Globul” desface renumitele mașini de scris „Continental” fabricate de către marile Uzine „Wanderer Werke” din Chemnitz (Germania). Aceste mașini sunt din tipul celor mai moderne, executate precis cu o scriere complet vizibilă și toate cerințele unei mașini de bună condiție. În diferite modele, prețul lor este fixat pentru fiecare din model, la un minimum posibil și la prețuri de concurență. Atrage atenția asupra librăriei, complet asortată cu tot felul de rechizite și articole de birou, la prețurile cele mai convenabile. În caz de conveniență stau cu plăcere la dispoziția Dv. pentru orice lămuriri și explicațiuni. Cu deosebită stimă Ioan Iancu proprietarul librăriei „Globul”, Timișoara I, Str. Eminescu No. 6. Telefon 42—73.

Caut administrator, moșie 100 hectare, lângă București, preț cuprins agricultor-gospodar, fără copii. Salariu fix și participare la beneficiu. Oferte C. Dumitriu, fost ministru. Băile Euziaș, Hotel Muschong.

Mareșalul Göring — excepțional în civil — inspectează industria de armament din regiunea Ruhr, iată-l stând de vorbă cu un om icli unei fabrici. Conversația pare a avea mult haz, judecând după mimica celor prezenți.

M. Sa Regele Carol II. La ziua Aviației. În cadrul serbărilor, despre care s'a scris la timp, Suveranul a trecut în revistă piloții civili din București, urmat fiind de dl. Alexandru Călinescu și dl. general Teodorescu.

ULTIMA ORA

Presă franceză pentru tratativele Hudson-Wohltat:

Campania de pace a Germaniei înseamnă un nou șantaj S'a urmărit hegemonia economică a Reichului asupra Europei

Paris, 26. (Rador.) — Ziarele franceze își exprimă nedumerirea în legătură cu conversațiile cari au avut loc între dl. Hudson și delegatul Germaniei, dl. Wohltat.

„LE PETIT PARISIEN” scrie că e cel puțin straniu că în clipa în care Anglia unanimă de acord cu Franța urmărește sarcina formidabilă a redresării morale și materiale, un personaj oficial, care trece drept colaborator al d-lui Chamberlain, să facă planuri de împăciuire ba chiar de finanțare cu un emisar german, a cărui activitate urmărește să asaze hegemonia economică a Reichului asupra Europei. Acest incident a demonstrat că politica național-socialistă rămâne perfidă ca oricând și că, se impune față de ea o extremă neîncredere. La noi Abetz și acoliții săi, la Londra Wohltat și naivii săi interlocutori, E prea mult!

„L'EPOQUE” scrie: „Independent de infracțiunea de necrezut săvârșită față de solidaritatea ministerială, planul lui Hudson mai vedește și o naivitate uluitoare. Dacă cancelarul Hitler ar fi voit ar fi obținut de zece ori, de un an încoace, avantajile pe care Hudson visează să i-le ofere. Era de ajuns de a le obține când trupele sale au intrat în Praga. A renunțat la ele fără să ezite, în folosul cuceririi, arătând limpede că le atribuie o valoare secundară și că se gândește mai degrabă la dominarea Europei decât la salvarea economică și la ferirea țării sale. Hudson a căzut pur și simplu în capcana Germaniei care duce

actualmente printr'o campanie de pace, un șantaj brutal, pe care-l va desăvârși în luna August.”

„L'HUMANITE” precizează că încercarea lui Hudson a dat greș. În fața reacțiunii sănătoase a poporului englez, ministrul comerțului a fost nevoit să mărturisească că lucrase numai din inițiativă proprie.

PUNCTUL DE VEDERE BRITANIC

Londra, 26 (Rador). — Ziarul „Daily Telegraph” scrie că unele ziare de pe continent, au dat unor conversații pe care d. Chamberlain le-a numit „Impersonale”, interpretarea unei adevărate încercări de apropiere diplomatică. Ziarul se întreabă cum de s'a putut afla acele conversații și adaugă că de îndată

ce au devenit publice era necesar ca ele să fie reduse din izvor autorizat la adevăratele lor proporții, fără a se pierde timp. Dd. Chamberlain și Halifax au înălțat toate îndoelele, iar d. Hudson trebuie să fie mirat de proporția care s'a dat negocierilor sale.

„Times” în editrialul său de ieri scrie că nu s'a propus nimic care să nu se poată împăca, cu politica națională a Angliei. Dacă Hudson ar fi știut dinainte modul lipsit de scrupul în care declarațiile sale vor fi folosite de presa germană, nu s' ar fi lăsat niciodată atras în asemenea convorbiri. D. Hudson a putut face o nouă experiență plină de învățăminte, asupra discreției și disciplinei pe care o impun oricărui ministru funcțiunile sale oficiale.

Raidul avioanelor britanice de bombardament deasupra Franței Escadrilele au ajuns până în Golful Biscaya

Londra, 26 (Rador). — Un nou raid de antrenament, cel mai mare de până acum, a fost organizat ieri de aviația britanică de războiu, cu prilejul aniversării de 30 ani dela zborul lui Bleriot peste Canalul Mânecii. Sborurile s'au desfășurat în formațiuni de escadrile.

Avioanele au zburat deasupra Parisului, Lyon, Golful Biscaya, până la coasta Mediteranei.

Un grup de 60 avioane de bombardament austrăbătu Canalul între ora 7 jum.—8.15. În clipa când au ajuns deasupra coastelor franceze au fost întâm-

pinat de avioanele de luptă franceze. Alte escadrile de bombardament au trecut după ora 9.

Se anunță că avioanele britanice plecate ieri deasupra Franței urmează un itinerariu secret, desemnat în plicuri sigilate pe care șefii de escadrile nu le pot deschide decât în sbor și după ce au ajuns deasupra teritoriului francez.

Londra, 26 (Rador). — Raidul aviației britanice a luat sfârșit ieri după masă, când toate escadrilele s'au înapoiat la bazele lor.

Ca să se răzbune pe concubină, i-a tăiat porumbul și i-a vopsit casa

Timișoara, 25. — În comun Beregsăul mare trăiau de câțva timp, în concubinaj, țărănul Moise Goia și sateanca Maria Raina. Ea era văduvă, având și un copil dela întâiul bărbat.

Concubinul s'a mutat în casa femeii, unde la început a dus o viață pașnică.

Nu mult după aceea însă, între concubini a izbucnit o ceartă, din cauza copilului.

Pe urmă au mai fost și alte certuri.

Femeia, văzând că nu poate să trăiască cu Moise Goia, l-a dat, într'o zi, pe ușă, afară. Câteva zile în șir — după întâmplarea aceasta, femeia observa că cineva îi vopsea casa, cu fel de fel de vopsele și de murdării.

Intr'o dimineață fosta concubină a lui Goia s'a pomenit și cu o holdă de porumb tăiată aproape pe dea'ntregul.

Adresându-se jandarmilor din comună, aceștia au început să facă investigații, descoperind pe răufăcător în persoana fostului concubin al Mariei Raina, Moise Goia, care a și fost apoi înaintat parchetului.

ȘTIRI ȘI FAPTE

București, 26. (SIR). Ministerul Apărării Naționale a dat o decizie prin care a stabilit precum urmează locurile vacante pentru cl. I a liceelor militare:

Craiova 30 locuri, Mănăstirea Dealului 30, Iași 30, Tg. Mureș 60, Cernăuți 30 și Chișinău 30 de locuri.

URMĂRIREA UNI INVĂȚĂTOR ASASIN

Brigada centrală din Prefectura poliției Capitalei urmărește pe învățătorul Alexandru Danilov de 27 ani, originar din satul Fluturi, jud. Orhei, autorul oribilului asasinat săvârșit în urmă cu câteva săptămâni contra lui Serghe Drazdovski, din Ciprian-Soroca.

AL 14 CONGRES INTERNAȚIONAL DE SOCIOLOGIE

Către sfârșitul lunii August va avea loc în Capitală al 14-lea congres internațional de sociologie. Tema principală va fi: „Orășe și sate”, în cadrul problemelor de sociologie. Lucrările congresului vor fi organizate de dl. prof. Dim. Gustl.

FABRICA DE HARTIE DE ȚIGARETE ÎN ROMANIA

București, 26. (Rador). Se anunță că în-

tre Direcția gen. a C. A. M.-ului și o fabrică de hârtie de țigări din Franța, se duc tratative pentru instalarea unei fabrici de hârtie de țigăre în România. Prima tranșă va fi de 13 milioane de lei.

LITVINOV NU POATE PARASI RUSIA

LONDRA, 26. (Rador). Ziarul „Daily Mail” anunță ca biroul politic din Moscova ar fi refuzat lui Litvinov, viza pentru a se duce să facă o cură la Wichy, Franța.

NEGOCIERILE ECONOMICE ROMANO-MAGHIARE

București, 26. (SIR). Principala chestiune de lichidat a negocierilor economice româno-maghiare ce încep la 27 Iulie, la Sibiu, este aceea a lichidării soldului activ de 350 milioane lei, pe care România le are înghețate în contul de plăți cu Ungaria.

ARESTAREA UNUI ȘEF AL REBELILOR ARABI

AMMAN, 26. (Rador). Iussuf Abudurra, fost prim-locotenent al lui Abdul Drazzak actual șef al rebelilor arabi, a fost arestat în Transjordania, în regiunea Ghaur.

Asupra lui s'au găsit arme și 1000 lire sterline.

Numirea secretarilor F. R. N.

Ținutului Timiș și jud. Timiș-Torontal

București, 26. — Consiliul superior F. R. N. a numit secretarii Ținutului Timiș și ai județului Timiș-Torontal. Iată numele lor:

Ținutul Timiș:

La intelectuali: dr. A. Iancu.
La industrie și comerț: ing. Beșu.
La agricultură: Rafiroiu.

Jud. Timiș-Torontal:

Intelectuali: dr. I. Nemoianu.
Industria și comerț: Nichici.
Agricultură: dr. P. Nicolaevici.

Generalul spaniol Quiepo de Llano nu se află arestat

Numerosi ofițeri superiori se află sub supravegherea poliției

BURGOS, 26 (Rador). — Generalul Quiepo de Llano a fost primit Marți de d. Jordana, ministrul de externe al Bariei cu care a avut o întrevedere de 20 minute. Gen. Quiepo s'a înapoiat apoi la hotelul la care domiciliază la Burgos. Jordana n'a lăsat să se publice nici un comunicat asupra întrevederii, refuzând să facă declarații asupra celor discutate.

„Paris Soir” anunță din Hendaye, că nu se confirmă arestarea generalului Yague. Acesta s'ar găsi la Madrid sub supravegherea poliției. Călători veniți dela Madrid arată că măsuri riguroase au fost luate și împotriva generalului Solchaga, căruia i s'ar fi luat comanda trupelor din Galicia, iar dl. Amado, ministru de finanțe a fost forțat să-și cedeze locul cunoscutului falangist, Heros.